

Autokabelvreters

En daar sta je dan. Je wilt de auto starten, maar hij doet het niet, terwijl hij de dag ervoor nog niets aan de hand was. Het is een steeds vaker gehoord probleem uit wat landelijkere delen van steden en dorpen in het zuiden en oosten van Nederland. Een duik onder de motorkap laat zien dat de verbindingkabels hier en daar zijn door- of aangeknaagd. De Steenmarter is een autoliefhebber geworden.

Een Steenmarter is ongeveer zo groot als een kat en heeft een lange donkerbruine staart. Zijn vacht is lichtbruin en je ziet de wittige ondervacht er doorheen schijnen. Hij heeft een vrij brede kop en de grote keelvlak is meestal wit, maar is soms ook lichtgeel, waardoor hij misschien wat aan een boomarter doet denken.

Tot zestig jaar geleden was de Steenmarter bijna uit Nederland verdwenen. Er is jarenlang flink op hem gejaagd en je kon soms zelfs een mooie premie krijgen als je er weer een naar de marterhemel had geholpen. De beschermde status die hij kreeg, zorgde niet direct voor een toename. Waarschijnlijk kwam dit vooral door dieren die vanuit Duitsland en vanuit Vlaanderen en de Ardennen bij ons de grens zijn overgestoken.

Het zijn nachtdieren en hebben een redelijk onopvallende levenswijze. Zo'n bezoekje aan de auto verraadde natuurlijk mooi hun aanwezigheid. Ze kruipen lekker beschut onder de motorkap. Omdat er visolie in diverse autokabels zit verwerkt, dacht men dat die rovers daar op af kwamen, maar dat is nooit bewezen. Als een auto binnen hun territorium staat, worden de toegankelijke binnenruimten natuurlijk wel besproeid met urine en misschien blijft er ook nog een geurende keutel achter. Overal waar een Steenmarter heeft gelopen, zet hij een geurspoor af. Dat doet hij met zijn voeten. Hij heeft geen zweetvoeten, maar tussen de eeltkussentjes liggen de uitgangen van zijn geurklieren. Bij iedere stap blijft dus zijn aroma op de ondergrond achter.

Als andere steenmarters die geurtjes in de auto ruiken, zouden die daar weer agressief op kunnen reageren en bijtend de kabels aanpakken. Eigenlijk weet men gewoon niet waarvoor ze zo'n voorliefde voor ons wagenpark hebben.

Het is nu de tijd dat Steenmarters paren. In maart en april worden de jongen pas geboren. De ontwikkeling duurt niet zo lang, maar het vrouwtje bewaart de twee tot drie bevruchte eicellen een tijdje totdat ze die pas na acht of negen maanden laat innestelen in de baarmoeder. Het nest kan buiten in een takkenhoop of holle boom zitten, maar vaak wonen ze op zolders, in schuren, kelders en in spouwmuren.

Maar hoe kom je erachter of een Steenmarter bij jou is gaan inwonen? Naast geuren en keutels kun je in het voorjaar de luidruchtige jongen horen. Daarnaast blijven de resten van de prooien in de schuur of op zolder achter: afgebeten vogelveren en koppen van egels en konijnen. Een leuke verzameling. Overigens eten ze ook bessen en vruchten en door de mens achtergelaten etenswaren.

Er is ook een triestere manier om erachter te komen of de Steenmarter toch echt aanwezig is, en dat is door ze doodgereden te vinden. Er zijn meer dieren, denk maar aan de Das en de Otter, waar we door de verkeersslachtoffers weten dat ze heel wat nachtelijke tochtjes maken en meer voorkomen dan we denken. Zo vond Frans Post half mei een dode Steenmarter nabij de Ringbaan Zuid en Hotel Ibis. De komende jaren zullen we de Steenmarter steeds meer in de groene randwijken van Tilburg kunnen aantreffen, want hij ruikt nog steeds verder op in Nederland.

Aangereden Steenmarter - Ringbaan Zuid (foto F. Post)

Vrijwel iedereen is blij dat het dier, dat tegenwoordig ook Stadsmarter wordt genoemd, weer in ons midden is. Is je auto een grotere vriend dan de steenmarter?, dan kun je proberen ze met ultrasone piepjes en stroomstootplaatjes uit de auto te pesten. Als je lang genoeg in de auto blijft zitten, blijven de marters waarschijnlijk vanzelf weg vanwege de voor hen wat minder prettige geuren.

Rob Vereijken
juni 2023